

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΝΠΔΔ
Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 19, 104 32 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 - 8834818 , 210 – 8827017
E-mail: info@skle.gr

Αθήνα, 12/07/2024

ΑΠ: 1663

ΠΡΟΣ

Γραφείο Υφυπουργού Ψυχικής Υγείας

Κο. Βαρζτόπουλο

yfypourgous.vd@moh.gov.gr

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ Διοικήτρια ΕΟΠΥΥ
Κα. Καρποδίνη

diokititis@eopyy.gov.gr

ΘΕΜΑ: Αίτημα προσθήκης της ειδικότητας του ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ στους ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 42 & 45 του ΕΝΙΑΙΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΓΕΙΑΣ του ΕΟΠΥΥ

ΣΧΕΤ:

1. με το υπ' αρ. 336/18-05-2023 έγγραφο του ΝΠΔΔ ΣΚΛΕ για το αίτημα ένταξης της ειδικότητας του Κοινωνικού Λειτουργού στον ΕΚΠΥ
2. με την υπ Αρ. Πρωτ.: ΔΒ1Δ/41 /οικ. 6499/ 11-03-2024 απόφαση Διοικήτριας ΕΟΠΥΥ για «Σύσταση, συγκρότηση και ορισμός μελών ομάδας εργασίας με αντικείμενο την κατάθεση προτάσεων για την αναμόρφωση του πλαισίου Ειδικής Αγωγής»

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ

Αξιότιμη κ. Διοικήτρια

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (Σ.Κ.Λ.Ε), όπως γνωρίζετε, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, εκπροσωπεί επιστημονικά και επαγγελματικά όλους τους Κοινωνικούς Λειτουργούς της χώρας και έχει ως θεσμική αποστολή τη συμμετοχή του στη διαμόρφωση και στον σχεδιασμό της κοινωνικής πολιτικής όπως και στον τομέα των πολιτικών Υγείας.

Θέτουμε υπόψη σας το κάτωθι σοβαρό ζήτημα που αφορά τον αποκλεισμό του κλάδου των Κοινωνικών Λειτουργών από τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ, ενώ ο κλάδος συγκαταλέγεται στα επαγγέλματα υγείας και ψυχικής υγείας με κατοχυρωμένα, προς τούτο, επαγγελματικά δικαιώματα [βλ. ΠΔ 50/89 και 23/92].

Συγκεκριμένα, **στο Άρθρο 42, παρ. 1** της ΚΥΑ υπ. ΑΡΙΘ.: ΕΑΛΕ/ΓΠ/80157/1-11-2018 (ΦΕΚ 4898/β/18) που αναφέρεται στην αποζημίωση των ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΩΝ και αφορά: «σε δικαιούχους που δεν παρακολουθούν ή δεν έχουν ενταχθεί εκ παραλλήλου σε πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας και χρήζουν ψυχοθεραπειών, δύνανται να αποζημιώνονται ψυχοθεραπείες (ατομική, ομαδική ή οικογενειακή), των οποίων ο μηνιαίος αριθμός συνεδριών προσδιορίζεται κατά είδος ψυχοθεραπείας και κατά διάγνωση (σύμφωνα με το ICD-10,,,,,[..] Η ιατρική γνωμάτευση για ψυχοθεραπείες, εκδίδεται μόνο από ψυχιάτρους [...] και συνεχίζει με **αναφορά ως προς τους επαγγελματικούς κλάδους που δύνανται να παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες ως προς το εξής:[....]** «Οι ψυχοθεραπείες εκτελούνται από πτυχιούχους ψυχολόγους ειδικά εκπαιδευμένους προς τούτο και κατόχους άδειας άσκησης επαγγέλματος ή από παιδοψυχιάτρους και ψυχιάτρους», αποκλείοντας τον **επιστημονικό κλάδο των Κοινωνικών Λειτουργών που επίσης κατέχει προς τούτο αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα, όπως προαναφέρθη.**

Με τον τρόπο αυτό οι Κοινωνικοί Λειτουργοί αποστερούνται από σημαντικούς οικονομικούς πόρους και προκαλείται σε βάρος τους και υπέρ άλλων επαγγελματικών κλάδων αθέμιτος ανταγωνισμός και οικονομική ζημία.

Επιπλέον, **στο Άρθρο 45** της ΚΥΑ υπ. ΑΡΙΘ.: ΕΑΛΕ/ΓΠ/80157/1-11-2018 (ΦΕΚ 4898/β/18) αναφέρεται στην **παρ.7.** ότι «Οι θεραπευτικές πράξεις στο πλαίσιο της **ειδικής αγωγής** παρέχονται από παιδοψυχιάτρους, ιατρούς φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές και φυσικοθεραπευτές, δημοσίων ή εποπτευόμενων από το δημόσιο φορέων ή ελευθεροεπαγγελματίες κάθε μορφής (ατομική ή εταιρική δραστηριοποίηση) και **στην παρ.8** ότι «Οι θεραπευτικές πράξεις που θα αποζημιώνονται είναι η λογοθεραπεία, η εργοθεραπεία, η ψυχοθεραπεία (ατομική ή ομαδική ή οικογενειακή ή θεραπεία συμπεριφοράς), η ειδική διαπαιδαγώγηση...[...].», όπου και πάλι αποκλείεται ο κλάδος των Κοινωνικών Λειτουργών.

Στα προαναφερόμενα άρθρα όπου γίνεται μνεία της δυνατότητας παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε ενήλικες καθώς και κάλυψης ομαδικής ή οικογενειακής θεραπείας ή θεραπείας συμπεριφοράς, ιδιαίτερα για άτομα (παιδιά) που χρήζουν ειδικών θεραπειών ειδικής αγωγής, **απουσιάζει εμφανώς ο κλάδος των Κοινωνικών Λειτουργών από τις επιστημονικές ειδικότητες που παρέχουν αυτές τις πράξεις, οι οποίες προβλέπεται να καλύπτονται από τον ασφαλιστικό φορέα των δικαιούχων.**

Ο ΣΚΛΕ σχετικά με το παραπάνω ζήτημα:

- 1ο. Είχε επισημάνει με έγγραφό του, ήδη με το υπ'αρ.72/23.03 2019 έγγραφο του, **για τον αποκλεισμό της ειδικότητας του Κοινωνικού Λειτουργού από τους επαγγελματίες που παρέχουν τις υπηρεσίες που περιγράφονται στα Άρθρα 42 και 45 του ΕΚΠΥ.**
- 2ο. Κατέθεσε το συγκεκριμένο αίτημα όταν είχε την ευκαιρία να προσέλθει στο Υπουργείο Υγείας για να καταθέσει συνολικά τις προτάσεις του για θέματα παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας προς τους πολίτες τον 11/2022.

3ο. Απέστειλε εκ νέου σχετικό αίτημα για την ένταξη της ειδικότητας του Κοινωνικού Λειτουργού στον ΕΚΠΥ τον 12/2022.

Το σκεπτικό της ένστασής μας αφορά ότι οι Κοινωνικοί Λειτουργοί έχουν κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα παρέχοντας υπηρεσίες στο πεδίο της υγείας, της ειδικής αγωγής αλλά και της ψυχικής υγείας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1-2 του Π.Δ 50/1989 (ΦΕΚ 23/Α' / 26-1-1989) αναφέρεται ότι:

- 1) «Οι πτυχιούχοι Κοινωνικοί Λειτουργοί, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις - θεωρητικές και εφαρμοσμένες - ασχολούνται, είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας που αποβλέπουν στην πραγματοποίηση ενός ή και συνδυασμού από τους παρακάτω στόχους: (α) Πρόληψη και θεραπεία κοινωνικών προβλημάτων, (β) Βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της κοινωνικής λειτουργικότητας, ατόμων και ομάδων με την πραγμάτωση θεσμικών αλλαγών μέσα στην κοινότητα.
- 2) Οι παραπάνω πτυχιούχοι **έχουν δικαίωμα απασχόλησης**, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, με τα παρακάτω αντικείμενα: «(α) **Διενέργεια κοινωνικής μελέτης ή ψυχοκοινωνικής μελέτης**, όπου κρίνεται απαραίτητη, του περιστατικού, της ομάδας και της κοινότητας που χρειάζεται την παρέμβαση τους, (β) **Διαμόρφωση διάγνωσης, αυτόνομα ή και σε συνεργασία με άλλους ειδικούς για τα προβλήματα που εντοπίστηκαν**, (γ) Εκπόνηση και εκτέλεση σχεδίου δράσης και ενεργειών για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης κατάστασης».

Στο ΠΔ. 50/1989 , στην παρ. 3.γ αναφέρεται ότι οι Κοινωνικοί Λειτουργοί δύνανται να απασχολούνται στον Τομέα Ψυχικής Υγείας, με παροχή υπηρεσιών **διαγνωστικού, συμβουλευτικού και θεραπευτικού χαρακτήρα σε άτομα, ομάδες και οικογένειες** (....) ενώ στο σημείο 3.δ) αναφέρεται ότι απασχολούνται και στον Τομέα Κοινωνικής Ασφάλισης, με παροχή κοινωνικών υπηρεσιών ενημερωτικού, συμβουλευτικού και επιβοηθητικού χαρακτήρα σε ασφαλισμένα άτομα και στις οικογένειές τους, μέσα από τους αρμόδιους ασφαλιστικούς φορείς...(..)».

Πέραν των ανωτέρω, η Κοινωνική Εργασία, όπως γνωρίζετε, προτείνει ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της λειτουργικότητας των ατόμων. Η ψυχοκοινωνική παρέμβαση, που ακολουθεί μεθοδολογία επιστημονικά τεκμηριωμένα, ενισχύει το άτομο στην εκπλήρωση των κοινών ανθρώπινων αναγκών του και στη βελτίωση της λειτουργικότητας του. Η συμβολή του βιοψυχοκοινωνικού μοντέλου για την αντιμετώπιση και θεραπεία των ψυχικών ή αναπτυξιακών διαταραχών των ατόμων και του οικείου συγγενικού τους περιβάλλοντος -όπου αλληλοεπιδρούν- έμπρακτα αναγνωρίζεται και από τη Διεθνή Στατιστική Ταξινόμηση Νοσημάτων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας (ICD-10) στους παράγοντες **που επηρεάζουν την κατάσταση της υγείας(Ζ55 – Ζ65).**

Στις γενικότερες παρατηρήσεις μας για το εν λόγω θέμα διαχρονικά στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας υπάρχει παράλειψη στη συμπερίληψη του Κλάδου των Κοινωνικών Λειτουργιών:

- Στο **ν. 3054/18.11.12, στο άρθρο 14**, στην παράγραφο Β, σημείο γ που αφορούσε την Ψυχοθεραπεία αναφερόταν: «*Σε ασφαλισμένους που έχουν νοσηλευθεί στο παρελθόν σε πάσης φύσεως μονάδες ψυχικής υγείας, δεν παρακολουθούν ή δεν έχουν ενταχθεί εκ παραλλήλου σε πρόγραμμα ψυχικής υγείας και χρήζουν ψυχοθεραπείας, δύναται να χορηγούνται μέχρι τέσσερις (4) συνεδρίες ψυχοθεραπείας μηνιαία*», **χωρίς να προσδιορίζεται από ποιες ειδικότητες θα παρέχονταν οι ψυχοθεραπείες.**
- Όπως επίσης και **στο άρθρο 17 περί Ειδικής Αγωγής** του ίδιου νόμου (παράγραφος Β και Γ), που αναφερόταν σε σοβαρά, αμιγή νοητικά, ψυχιατρικά και ψυχολογικά προβλήματα καθώς και σε παιδιά με Διάχυτη Αναπτυξιακή Διαταραχή-Αυτισμός, μεταξύ άλλων θεραπειών εγκρινόταν και ομαδική ή ατομική ψυχοθεραπεία – ή θεραπεία συμπεριφοράς έως (8) συνεδρίες ανά είδος το μήνα καθώς και **συμβουλευτική γονέων μέχρι τέσσερις (4) συνεδρίες το μήνα, πάλι δεν προσδιοριζόταν ο επιστημονικός κλάδος που θα παρέχει αυτές τις θεραπείες.**
- Παράλληλα ο ΕΟΠΥΥ είχε εκδώσει τότε και διευκρινιστική εγκύκλιο **ΑΔΑ: Β4ΛΒΟΞ7Μ-ΘΟΔ-Αρ.Πρωτ. 26528 (1.6.12)**, όπου προσδιόριζε ότι «*οι ψυχοθεραπείες, όταν εκτελούνται από παιδοψυχιάτρους, ψυχιάτρους, νευρολόγους (!!!!!) κοστολογούνται 1 ½ φορά την ιατρική επίσκεψη*» ενώ όταν «*...διενεργούνται από ψυχολόγους αποζημιώνονταν βάσει του ισχύοντος, κάθε φορά, κρατικού τιμολογίου*».
- Στην τελευταία εκδοχή του του ΕΚΠΥ (**Άρθρο 42, παρ. 1** της ΚΥΑ υπ. ΑΡΙΘ.: ΕΑΛΕ/ΓΠ/80157/1-11-2018 (**ΦΕΚ 4898/β/18**)) έχει προστεθεί ο προσδιορισμός ως προς την πράξη της ψυχοθεραπείας, ήτοι **ψυχολόγοι ειδικά εκπαιδευμένοι προς τούτο και παιδοψυχίατροι ή ψυχίατροι**, πλην όμως οφείλουμε να σας παρατηρήσουμε ότι η πράξη της ψυχοθεραπείας **δεν έχει θεσμικά κατοχυρωθεί για να αποκλείεται ο Κλάδος των Κοινωνικών Λειτουργιών από την άσκηση της και κυρίαρχα υπάρχουν ειδικά εκπαιδευμένοι Κοινωνικοί Λειτουργοί** ως προς την εξειδίκευση και εφαρμογή της στο πεδίο.
- Η **Συμβουλευτική Γονέων** (κατοχυρωμένο επαγγελματικό δικαίωμα κοινωνικών λειτουργών εκ των ΠΔ 50/1983 και 23/1992) που ανήκει στο τομέα των παροχών της Ειδικής Αγωγής (άρθρο 45) επίσης δεν περιλαμβάνει τον Κλάδο των Κοινωνικών Λειτουργιών.
- Τέλος, στην Κοινή Υπουργική **Απόφαση Αριθμ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 10040/2021, ΦΕΚ 1066/Β/19-3-2021**, που καθορίζει τη διαδικασία υποβολής αίτησης και δικαιολογητικών, εκκαθάρισης και αποζημίωσης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. των δαπανών, μέσω ατομικών αιτημάτων, παροχών του ΕΚΠΥ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., για την υποβολή αιτήματος του δικαιούχου για αποζημίωση δαπανών για διενέργεια ψυχοθεραπειών, **απαλείφεται και ο τίτλος του ψυχολόγου** ενώ απαιτούνται μόνο τα κάτωθι: α) Αντίγραφο χειρόγραφης γνωμάτευσης από Ψυχίατρο. β) Απόδειξη **παροχής υπηρεσιών του ψυχοθεραπευτή (!!!)** /ή του ψυχιάτρου. γ) Δήλωση του δικαιούχου ότι δεν

παρακολουθεί ούτε έχει ενταχθεί εκ παραλλήλου σε πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Μετά τα παραπάνω, και επειδή Κοινωνικοί Λειτουργοί αυταπόδεικτα **απασχολούνται και παρέχουν**, είτε στο πλαίσιο δημόσιων υπηρεσιών υγείας (βλ. Κέντρα Ψυχικής Υγείας), είτε στο πλαίσιο σχετικών συμβάσεων με θεραπευτικά κέντρα ή κέντρα ειδικής αγωγής -συμβεβλημένα με τον ΕΟΠΥΥ-, **Ατομική/ Ομαδική Ψυχοθεραπεία και Συμβουλευτική & Θεραπεία Συμπεριφοράς**, θεωρούμε αυτονόητο ότι θα πρέπει να προβλεφθεί στη νέα τροποποίηση του κανονισμού παροχών υγείας η **προσθήκη του Κλάδου μας για τις αποζημιώσεις των εν λόγω θεραπειών.**

Με αυτόν τον τρόπο θα αρθεί η διάκριση και η άνιση μεταχείριση μεταξύ των επιστημονικών ειδικοτήτων αλλά κυρίως θα αποκατασταθεί η αδικία έναντι των αναφαίρετων επαγγελματικών δικαιωμάτων των κοινωνικών λειτουργών στο ευαίσθητο αυτό ζήτημα της θεραπευτικής και συμβουλευτικής προσέγγισης των ατόμων και των οικογενειών που χρήζουν ειδικών θεραπειών και να συμπεριληφθούν ως κλάδος προκειμένου να αποζημιώνονται οι θεραπευτικές/συμβουλευτικές πράξεις τους.

Αυτή η συμπερίληψη επίσης θα αποτυπωθεί και ως εχέγγυο για τις βέλτιστες παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας προς τους πολίτες από τον ΕΟΠΥΥ. **Διευκρινίζεται ότι η ένταξη και των Κοινωνικών Λειτουργών μεταξύ των παρόχων των εν λόγω υπηρεσιών δεν θα προκαλέσει αύξηση της σχετικής δαπάνης, απλά θα διευρυνθούν αριθμητικώς οι πάροχοι μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας, προς όφελος των ασφαλισμένων.**

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος		Ο Γεν. Γραμματέας
		
Τριανταφυλλιά Αθανασίου		Γεώργιος Λουκάς